

רשות האוכלוסין וההגירה
Population and Immigration
Authority

מדינת ישראל
State of Israel

דף מידע

בנושא פיקדון לעובדים זרים מסתננים

מה מקור החובה להפקיד פיקדון?

ביום 1.5.2017 נכנס לתוקף תיקון לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, המחייב מעסיקים של מסתננים להפקיד עבורם מדי חודש פיקדון כספי, על חשבון תשלומים סוציאליים שעל המעסיקים לשלם לקרן פנסיה, לקופת תגמולים או כפיצויי פיטורים. על כן נקבע בחוק כי מעסיק של עובד זר שהוא מסתנן יפקיד עבורו בכל חודש בו הועסק פיקדון בשיעור של 36% מגובה השכר המובא בחשבון לצורך חישוב פיצויי פיטורים לפי סעיף 13 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963.

לגבי מי חלה החובה להפקיד פיקדון ומדוע?

לעניין חובת הפקדת הפיקדון, "מסתנן" הנו מי שמתקיימים לגביו התנאים המצטברים הבאים:

1. שוהה בישראל.
 2. שהייתו בישראל אינה מכוח אזרחות ישראלית או אשרת עולה או תעודת עולה או רישיון לשיבת קבע.
 3. נכנס לישראל שלא דרך תחנת גבול שקבע שר הפנים לפי סעיף 7 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.
 4. מחזיק ברישיון לפי סעיף 2(א) או 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.
- הפיקדון נועד להבטיח את זכאותו של המסתנן לזכויות פנסיוניות ופיצויי פיטורים וכן לתת למסתנן נקודת פתיחה ראויה להתחלת החיים החדשים מחוץ לישראל, ולצד זאת למנוע השתקעות בישראל בתום תקופת השהייה בישראל.

כיצד יפקיד המעסיק את כספי הפיקדון?

על המעסיק להפקיד את הפיקדון באופן מקוון באמצעות אתר האינטרנט של רשות האוכלוסין וההגירה, בחשבון בנק נפרד וייעודי, אשר הוקם לצורך זה וינוהל על ידי יחידת הפיקדונות במינהל שירות למעסיקים ועובדים זרים ברשות האוכלוסין וההגירה.

מדי חודש, מחוייב המעסיק להפקיד עבור המסתנן סכום כסף בשיעור 16% משכר המסתנן אשר ישולם על ידו כהפרשה, כלומר מדובר בהכנסה לכל דבר ועניין, ועל כן יוטל עליה מס הכנסה בשיעור סופי של 15% במועד משיכת הכסף. בנוסף ינכה המעסיק 20% משכר המסתנן לאחר ניכוי המס במקור.

הכספים המופקדים מדי חודש ייצברו בחשבון המתנהל על שם המסתנן עד למועד שבו יידרש לצאת מישראל, והוא יהיה זכאי לקבלם במידה וייצא מישראל במועד יציאת קבע (יציאה שאינה זמנית).

יחידת הפיקדונות תמסור למסתנן, על פי בקשתו, מידע בכתב אודות הפיקדון שהופקד לזכותו.

לתשומת הלב - הפקדת הפיקדון אינה מהווה אישור לחוקיות העסקת המסתנן!

כיצד ישולם הפיקדון לעובד המסתנן?

כספי הפיקדון ישולמו למסתנן רק במועד בו ייצא מישראל שלא לצורך יציאה זמנית. מועד היציאה מישראל יהא המועד שנקבע בפסק דין או בהודעה מאת רשות האוכלוסין וההגירה, והיציאה מישראל בזמן שנקבע תאפשר למסתנן לקבל את מלוא כספי הפיקדון, בתוספת רווחים ובניכוי עמלות ומס הכנסה. חשוב לציין שגם ריבית, הפרשי הצמדה ורווחים אחרים הינם בבחינת הכנסה לצורך חישוב תשלום המס שיחול במועד קבלת כספי הפיקדון.

יחד עם זאת, במקרה של אי יציאה מישראל במועד שנקבע, ניתן יהיה לבצע ניכויים מ-33% מסכום הפיקדון שנצבר לזכות המסתנן, כמפורט להלן:

1. ניכוי הוצאות הרחקה מישראל, במידה והמסתנן יורחק.

2. ניכויים בהתאם לשהייה הבלתי חוקית לאחר המועד שנקבע ליציאה:

מעל חודש ועד חודשיים - ינוכו 25%

מעל חודשיים ועד 3 חודשים - ינוכו 35%

מעל 3 חודשים ועד 4 חודשים - ינוכו 50%

מעל 4 חודשים ועד חמישה חודשים - ינוכו 65%

מעל 5 חודשים ועד 6 חודשים - ינוכו 80%

מעל 6 חודשים - ינוכה 100%

3. ניכוי מס כדין

יחד עם זאת, המסתנן רשאי להגיש ליחידת הפיקדונות בקשה מנומקת בכתב במידה ונבצר ממנו לעזוב את ישראל או אם לא עזב בתום לב או עקב טעות, ויחידת הפיקדונות תשקול האם יש מקום להפחית מסכומי הניכויים הללו. את הבקשה להפחית ניכויים יש להגיש בטרם חלפו 18 חודשים מתום התקופה לשהייה בישראל, אך חשוב להדגיש כי הבקשה לא תמנע או תעכב את הרחקתו מישראל.

דחיית בקשה להפחית ניכויים תיעשה בהודעה מנומקת בכתב, וניתן להגיש עליה ערר לרשות ללא שיהיו ולא יאוחר מ-21 ימים. הערר יועבר למנהלת אגף מדור התשלומים במנהל שירות למעסיקים ועובדים זרים.

אם הערר יידחה על ידי מנהלת האגף, תישלח לעורר הודעה מנומקת בכתב וניתן יהיה לערער עליה באמצעות הגשת עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים ללא שיהיו ולא יאוחר מ-45 ימים.

כיצד מגישים בקשה למשיכת כספי פיקדון?

בקשה למשיכת כספי הפיקדון יש להגיש באמצעות טופס מקוון או באמצעות הטופס המצורף לנוהל לפחות 7 ימי עבודה מראש, ומומלץ להגיש 10 ימי עבודה טרם מועד היציאה מישראל (אך לא יותר מ-30 ימים). לבקשה יש לצרף צילום דרכון וכרטיס טיסה ויש לציין בה את מועד העזיבה הצפוי.

כמו כן בטופס הבקשה על המסתנן לציין האם ברצונו לקבל את הכספים במזומן בעת יציאתו מישראל או לחילופין שהכספים יועברו בהעברה בנקאית אל חשבון בנק המתנהל על שמו מחוץ לישראל, אך יודגש כי עלויות ההעברה הבנקאית ינוכו מסכום הפיקדון.

לאחר שיינתן האישור לבקשה, תמסור יחידת הפיקדונות למסתנן ולידי הבנק הוראת תשלום המאשרת את משיכת כספי הפיקדון.

במידה ויבחר המסתנן לקבל את הכספים במזומן במועד יציאתו מישראל, לאחר שיעבור את ביקורת הגבולות בנמל התעופה בן גוריון, עליו לפנות לעמדת בנק המזרחי הממוקמת במתחם ה-DUTY FREE, ליד טרקלין דן, ולהציג דרכון/תעודת מעבר וכן את הוראת התשלום שקיבל.

אם המסתנן יצא מישראל ללא הגשת בקשה לתשלום כספי פיקדון, יועברו כספי הפיקדון באמצעות העברה בנקאית לחשבון בנק המתנהל על שמו מחוץ לישראל, וזאת בתוך 30 ימים מהיום בו נודע ליחידת הפיקדונות על יציאתו מישראל או 30 ימים ובלבד שהועברו ליחידת הפיקדונות באמצעות דוא"ל פרטים מלאים ומדויקים על חשבון הבנק בצירוף אסמכתא רשמית מהבנק. יודגש כי עלויות ההעברה הבנקאית ינוכו מסכום הפיקדון.

לבקשות למשיכת כספי פיקדון המוגשות באמצעות עו"ד יש לצרף ייפוי כוח כדין. יובהר כי כספי פיקדון לא יועברו לחשבון הנאמנות של עו"ד אלא יועברו אך ורק לחשבון על שם המסתנן.

במידה וחלפו שנתיים מהמועד בו על המסתנן לצאת מישראל, כספי הפיקדון שלא נמשכו (למעט כספי מסתנן שנפטרו) ניתנים לשימוש למטרת רווחתם ובריאותם של מסתננים שהוהים במרכז השהייה למסתננים.

מה לגבי פיקדון של עובד מסתנן שנפטר בטרם עזב את ישראל?

כספי הפיקדון של עובד שנפטר יועברו למי שהוכח כי הוא בן זוגו, ובאין בן זוג למי שהוכח שהוא ילדו, ובאין ילד למי שהוכח שהוא הורה. על הבקשה להיות מוגשת על ידי מי שטוען כי הוא בן זוג / ילד / הורה, בצירוף כל המסמכים הרשמיים המעידים על הקשר המשפחתי הנטען וכן מסמכים מהבנק בחו"ל בו מתנהל החשבון, לשם העברת התשלום.

מסמכים שהוצאו מחוץ לישראל יוגשו בצירוף אימות כדין/אפוסטיל וכן תרגום נוטריוני לעברית. בקשה שמוגשת באמצעות עו"ד תוגש בצירוף ייפוי כוח כדין. בקשה המוגשת מחוץ לישראל ללא עו"ד תוגש בנציגות ישראל בחו"ל.

לאחר הגשת הבקשה, יחידת הפיקדונות תבדוק את כל הפרטים והמסמכים, ואף רשאית לפנות למינהל אכיפה וזרים על מנת לקבל מידע נוסף על המסתנן המנוח.

אם למסתנן שנפטר אין בן זוג/ילד/הורה, יועברו כספי הפיקדון למי שנקבע כי הם יורשיו במסגרת החלטה שיפוטית או החלטה רשמית אחרת שניתנה לפי דין הירושה החל על המנוח. בקשה של יורש כאמור, יש להגיש ליחידת הפיקדונות אשר תבדוק כי אכן מדובר ביורש חוקי של המסתנן שנפטר.

כל בקשה שמוגשת בעניין מסתנן שנפטר חייבת להבהיר היטב את הזיקה למנוח אליו מתייחסת הבקשה, ולצורך כך רשאי המבקש לצרף כל מסמך רשמי ממדינת המוצא או מנציגות מדינת המוצא בישראל או ממדינת ישראל אשר יכול לתמוך בבקשתו, ובלבד שהמסמך כולל את פרטי המסתנן המנוח ואת פרטי המבקש במלואם. יודגש כי משקלם הראייתי של מסמכים שאינם תעודות ציבוריות רשמיות לא יהיה שווה למשקלן של תעודות ציבוריות מאומתות כדין. יחידת הפיקדונות תבדוק את המסמכים הרשמיים שיוצגו והיא רשאית לבקש מסמכים נוספים והבהרות בהתאם לשיקול דעתה.

במידה ויחידת הפיקדונות תשתכנע כי המבקש אכן זכאי לקבלת כספי המסתנן המנוח, תאושר הבקשה ותונפק הוראת תשלום לבנק. כספי פיקדון לא יועברו לחשבון נאמנות, אלא רק לחשבון של המבקש שנמצא זכאי לקבלם. יודגש כי עלויות ההעברה הבנקאית ינוכו מסכום הפיקדון.

דחיית בקשה לתשלום כספי פיקדון של מסתנן שנפטר תיעשה בהודעה מנומקת בכתב, וניתן להגיש עליה ערר לרשות ללא שיהיו ולא יאוחר מ-21 ימים. הערר יועבר למנהלת אגף מדור התשלומים במנהל שירות למעסיקים ועובדים זרים.

אם הערר יידחה על ידי מנהלת האגף, תישלח לעורר הודעה מנומקת בכתב וניתן יהיה לערער עליה באמצעות הגשת עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים ללא שיהיו ולא יאוחר מ-45 ימים.